

[Aksel Larsen.]

man indtryk af, at det var en fortrinligt gennemført oplæsning af et manuskript.

Jeg finder imidlertid, at der er en tredje mangel ved denne debat, en mangel, som desværre ikke kan afhjælpes. Det er den, at der ikke har været folketingsmøder i sommer, og at vi har skiftet regering, umiddelbart før denne debat påbegyndtes. Det gør det rent praktisk vanskeligt, ja, det udelukker rent praktisk, at vi her får en debat om det, der er sket i sommer, og om den afgæede regerings politik og gerninger. Dette var i allerhøjeste grad ønskeligt, men når vi nu har en ny regering, der har fremsat sin programerklæring, og når vi har et valg og et valgresultat at tage stilling til, så er man jo tvunget til at bruge den væsentlige del af sin tid til at tale om situationen, som den er nu, og om denne regerings politik og fremtidsudsigter.

Det er beklageligt, men sådan er det.

Der er jo ellers sket adskillige ting i sommer, som det kunne være nyttigt at beskæftige sig med, og der er sket sådanne begivenheder og truffet sådanne beslutninger, at folketinget ubetinget burde have været indkaldt til møde i sommer for offentligt at drøfte problemerne og tage stilling til dem, men det har man altså ikke villet, man har foretrukket at ordne sagerne ved hemmelige forhandlinger mellem regeringen og visse partiformænd, ved hemmelige forhandlinger i det udenrigspolitiske nævn og ved forhandlinger og beslutninger i finansudvalget, hvadenten det så holdt sine møder her i huset eller på Hotel de France eller et andet sted efter en af finansudvalgets mere eller mindre hyggelige skovture.

Man har på den måde, gennem sådanne aftaler mellem regeringen og visse partiformænd eller gennem forhandlinger eller beslutninger i finansudvalget, vedtaget adskilligt, som burde have været drøftet offentligt, før afgørelsen faldt, og som burde være afgjort i folketinget og ikke i det udenrigspolitiske nævn eller i finansudvalget. Jeg kunne nævne en masse eksempler, men for at anskueliggøre, hvad jeg tænker på, vil jeg kun erindre om finansudvalgets tiltræden af landbrugsministerens forslag om bevilling på ca. 12 mill. kr. til det reelle formål at forhindre eller såvidt muligt for-

hindre fald i kornpriserne. Det var ganske utvivlsomt et lovgivningsområde, men man ordnede det i finansudvalget. Jeg kan nævne bevillingerne til militære anlæg, som trods en muligvis kortvarig socialdemokratisk sabotage af dem alligevel fik et sådant omfang, at man også her må sige, det havde været rigtigt, om man havde forelagt sagen i folketinget. Og jeg kan nævne sådan et eksempel som statsministerens af finansudvalget, såvidt jeg forstår, enstemmigt tiltrådte forslag om bevilling af årpenge til et medlem af det kongelige hus. Enhver ved, at denne bevilling er vedtaget under absolut grundlovsstridige former, og hvis det ikke var, fordi det er fuldkommen brødløst, eftersom de fem partier i finansudvalget må formodes at have tiltrådt det, ville jeg føle det som min formelle parlamentariske pligt her at stille forslag om, at den afgæede statsminister skulle for rigsretten i anledning af, at han brød grundloven så omgående, efter at den var blevet vedtaget.

Man taler så meget — og med rette — om finansudvalgets magtstilling. Ja, det har vi fået illustreret netop gennem denne sommer, hvor finansudvalget har foretaget en hel række bevillinger, som det hverken formelt eller reelt har kompetence til. Det er jo sådan, at der i grundlovens § 46, stk. 2, udtrykkeligt står, at ingen udgift må afholdes uden hjemmel i den af folketinget vedtagne finanslov eller i en af folketinget vedtaget bevillingslov eller midlertidig bevillingslov. Det er altså ganske indlysende, at hvis man vil henholde sig til denne grundlovsparagraf, kan finansudvalget overhovedet ikke vedtage bevillinger; der kan ikke lovgives af finansudvalget. Man har gjort det lystigt hidtil, og jeg synes efterhånden, det bliver grovere og grovere. Jeg benytter anledningen til at påtale det, som jeg i sin tid påtalte det, da vi havde forfatningsdrøftelserne, og vil vedblive at arbejde for en ændring af denne urimelige og grundlovsstridige praksis. Jeg vil samtidig sige, at de mange kønne ord om demokrati, om drøftelse i fuld offentlighed af problemerne o. s. v., som vi hører fra tid til anden, og som vi hørte i går fra det ærede medlem hr. Poul Hansen (Karlundborg), er såmænd ikke så forfærdelig meget værd, når man fortsætter med den